

YELOD DEGBALID
NÜM 7

YULUL 2001

(Pads 49 jü 56)

PLIN SMALIK (XXI)
FA ANTOINE DE ST-EXUPÉRY

Ŭn pŭlatimil ot ăpubon renar.

"Deli gudik," ăsagon renar.

"Deli gudik," ăgespikom plŭtiko plin smalik, kel ăgŭfflekom oki, ab ălogom nosi.

"Is binob ! ăsagom vŭg, dis podabim.

"Kin binol - li ?" ăsagom plin smalik. "Binol vemo plitŭlik . . ."

""Binob renar," ăsagon renar.

"Kŭmolŭs ad pledŭn ko ob, " ămobom one plin smalik. "Binob sovemo lŭgik . . ."

"No kanob pledŭn ko ol, " ăsagon renar. "No binob peteimŭl !"

"Ha," pardŭ ăgeom plin smalik. Ab, pos vătăl, ălŭŭkom :

"Kisi sinifon - li <teimŭn> ?"

"No binol isikan," ăsagon renar, "kisi sukol - li ?"

"Sukob menis," ăsagom plin smalik. "Kisi sinifon - li <teimŭn>?"

"Mens," ăsagon renar, "labons gŭnis e yagons. Binos vemo neplitik ! I bridons jigokis. Binos nited teik onas. Sukol - li jigokis ?"

"No," ăsagom plin smalik. "Sukob flenis. Kisi sinifon - li <teimŭn> ?"

"Binos din tu peglŭmŭl," ăsagon renar. "Etos sinifos : <jafŭn tanis . . . >"

" Jafŭn tanis - li ?"

VII:51:2001

"Tümiko," äsagon renar. "Binol nog pro ob te pul smalik, kel sümön pules smalik tummil. E no neodob oli. Ed ol i no neodol obi ! Binob pro ol renar, kel sümön renares tummil. Ab, if oteimol obi, oneodobs odi. Obinol pro ob balikan in vol. Obinob pro ol balikaf in vol . . . "

"Primob ad suemön," äsagom plin smalik. "Dabinon flor . . . cedob, das on eteimon obi . . . "

"Binos mögik," sagon renar. "Logoy su Tal dinis valasotik . . . "

"Ho ! no binos su Tal, " äsagom plin smalik.

Renar äjinson mu nulädik :

"Su planet votik - li ?"

"Si."

"Dabinons - li yagans su planet et ?"

"Nö."

"Ekö dinäd nitedik ! E dabinofs - li jigoks ?"

"Nö."

"Nos binon nendöfik," äseifon renar.

Ab renar ägekömon lü tikamagot okik :

"Lif oba binon baltonik. Yagob jigokis: mens yagons obi. Jigoks valik binons sümiks, e mens valik binoms sümiks. Seko naütob obi boso. Ab, if oteimol obi, lif oba obinon solöfik. Osevob noidi stepas, kel odifon de steps votik valik. Steps votik koedons genügolön obi dis glun. Step olik ovokon obi äs musig se talahog. E poso logedolös ! Logol - li, us fagio, vuitafelis ? No fidob boadi. Vuit pro ob binon nenfrutik. Vuitafels sinifons nosi obe. Ed atos binon lügik " Ab ol labol heremi goldakölik.

TÄVAVENTÜR IN LAPÄN (XIV)

FA KARL MAY

"Atos binos neveratik, ibo nifajuk at sagon obe, das eklänedol sakili nilü is. Sökolsöd obi ! Ünü tim, ünü kel plekoy telna: <Ätje miyen, yúko lè almesne . . . (= O fat obas, kel binol in sül . . .) obinols in plad, kö eklänedom tabakasakili okik sa largentin."

"Härra (= O söl !), atos binos - li veratik ?" hiel *Pent* ävokom.

"Si."

"Vo - li ? In jen at dälob ole, das ojedol eli <saiva tyalem> (= magivamedöm) ini fil, e das neai olilob fovo tonaskini magivik."

"Spelob osi ! Kömölsöd, ab leprüdolsöd, das luman at no fugom !"

Äfogolob, e votikans äsökons. Ven ärivob topi, kö äkanoy kleiliko lesevön vegedi dünana, äjonob ini nif.

"Biegädolsös e logolsöd, vio kleiliko juk at spikon. Pük ona binon fümikum, ka pük tonaskina magivik, ab ols färmükols logis e lilis, sodas no logols e no lilols !"

Äfogolob fovo; hiels *Pent* e *Stalo* äsökoms, ko dünan bevü oks, e voms bofik äfomofs fini. Somo ärivobs honabudi, kö el *Stalo* ävedom boso netakedik.

"Dugol - li obis isio, härra ?" äsäkom. "No nolol - li, das no daloy golön lü top at ?"

"Man snatik no dalom - li bestepön topi at, ab tifan dalom - li klänedön is ravoti okik ? O nilädan *Stalo* ! vö no binol kritan gudik, binol lepagan ! Ekö, is veged juka finon ed is - is sakil lagon. Logolös, va binon ut dünana olik."

VII:53:2001

Leno mögos bepenön vobedi vödas e mufas tefik ats. Ibiegäd-ob ad mosumön sakili e nu äsustovob oni.

"Binon ot, binon sakil oma !" *Stalo* ävokom.

Voms oma äbaivogofs e fat *Pent* äbegom, setenöl desiro lamis :

"Härä, maifükolös oni, vuósà (= sakils) bofik oba binons nino !"

"Binons nino. Ekö ! ol it maifükolöd !"

Älügilepom ledesiro, ämoükom lefadi ed äsezugom verato monasakilis bofik oka.

"Mutob numädön !" ävokom doseadülöl oki.

Foviko i nilädan *Stalo* äseadom ko läds bofik len flan oma. Äbinons natiko vemiküno nuläliks ad nolön liomödikosi *Pent* bäldik iklänedom.

Nek älogon dünani, kel kläno ämogolom. No äneletob omi; if id ädefugom-la, pön omik äbinonöv ga no votik, adas pämomofom-la. Ab äsökob omi nevifiko ad fümükön, dat no ämököm-la dämi votik. Äspidom ad fanön reni, äloveseitom koletajainili, äspanom oni len nifavab bäldik ed äseadom su at, posä isumom nog vifiko zibastoki anik. Nog sis datüvam sakilas minuts töbo kil ipasetikons, ven älemospidom.

Igolob te jü siem fota, kiöpao äkanob logön omi. Nu älilob po ob vokädi yuböl fata *Pent* : "Tyuote-kvekte-lóke-nala - baltum degbal! Binos verätik ! Binos largentin lölik oba ! Härä ! Härä binom kiplad ?"

"Is !" ävokob.

VII:54:2001

Älövifoms. "Härä, espikol verätiko !" ävokom. "Ojedob eli saiva tyalem obik ini fil."

"Ed i neai osäkol - li tonaskini magivik ?"

"Neai ! Ekö ! härä, sumolös dalderis tel se baltum degbal at ! Binob vemo danöfik ed ol emeritol onis !"

Ägemüfob smilölo nami oma sa dalders tel.

"Dakipolöd onis, - no sumob onis."

"O härä, vio benik binol ! Spidobsöd lü dom ! Mutob konön mote *Snyära*, vio läbik binob ! Ab dünan - binom kiplad ?"

"Us !"

Äjonob nifavabi, kel äfomon nog te püni su nif fagik.

"Efugom !" valikans ävokons.

"Letolsöd omi !" äbegob. "Sukomöd söli votik fago. Ab spikol verätiko, mutobs spidön; ibo mot *Snyära* leno nolof, kö binobs."

Ye ledit ga no päjenon vifikumo, bi büo nog ämutobs sumön bosi ziba ed eli yúkastaka (= drinod geina). Sosus atos ijenos e ventür nog pibespikon kuratiküno, ägetävobs me nifajuks obas.

Hikel labom kienis nämik, pro utan täv me nifajuks no binon fikulik, e fat *Pent* nu nefikuliküno äflitom love nif ka büo, ven no ämutom polön largentini vätik. Pos düps tel ärivobs ludomi, kela lödans ya iprimons ad kudön tefü obs.

Ven zi fil äseadobs ad fidön beramiti, fat *Pent* äkonom jenoti lölik. Sek konota omik äbinon lob tepälik, kel pälofon obe fa valikans. Ziom *Sätte* e *Nête* yunik danöfiko älofoms nami obe; els *Käke Keira* ed

VII:55:2001

Anda flenöfiko-mükiko lüvinegoms obe; ab *Marya* jönik äsmilof so magiviko-piniko, das logod ofa äleigon hämi pejalöl, kel kömon se sod. E mot bäldik gudik *Snyära* - - ? O vi ! Äflekof oki lü matasöl me ton svidik :

"Átye, to mon etsap - O fat, löfob omi !" E täno äflekof oki lü ob : "Tyalmit tápo; to mon kalkap tyulestet - färmükolös logis; okidob oli !"

Äjedof oki sui ob me tepäl, äsif vilof - la "karket" (= dapedön) obi pla "tyulestet" (= kidön) e "tyulastak" (= kid) soalik at, keli se Lapän äkeblinob lü dom, älabon lekuratiko tonodabidi ot e nämädi somik, äsif letoy flumön vati se vamaflad. Koefob, das äfärmükob nog votikosi pla logs teik.

Fat *Pent* älülogom smilölo ed ägleipom poso ini bal pokas gretik oka, se kel äzugom eli "talisman" - keli in ludom nilädana isumom dünane, büä ägolobs lü honabud. Äjedom oni verato ini fil e, dunöl atosi, äsagom :-

"Härra, nu dunob utosi, kelosi elepromob ole. Eblöfol obe, das saiva tyalem at no binon penäd sanik; fil lefidonös oni ! Ab ol blibolös lä obs ünü tim, das plidos oli; ibo löfobs oli ed ol binol so visedik e flenik, äsif binol - la son e blod obsik - mon kalkap vuortnot - oyulob osi !

Fil äkonsumon lienis "cogana" nepesevik. Ab tikäl ela *Heine* fūmo pardom - la, das fat *Pent* no fütüro äpolom liänis et as <saiva tyalem> su lad.

FIN

VÖDS SAPIK LÄTIKŪN

Benosek binon täv - no lükömöp

VII:56:2001

Seko obinos vo magifik ven oteimol obi ! Vuit, kel binon goldik, okoed-on meböŋ obi dö ol. Ed oplidob noidi viena in vuit . . . "

Renar äseilon ed älogedon lunüpo plini smalik :

"Begö ! . . . teimolös obi !" äsagon.

"Vo vilob osi," ägespikom plin smalik, "ab no labob timi mödik. Labob flenis ad tüvön e dinis mödik ad sevön."

"Sevoy te dinis, kelis teimoy," äsagon renar. "Mens no plu labons timi ad sevön seimosi. Remons dinis ya preparölis, lä tedans. Ab bi no dabinons flenitedans, mens no plu labons flenis. If desirol fleni, tän teimolös obi !"

"Kisi mutob - li dunön ?" äsagom plin smalik.

"Ebinosöv gudikum, if egekömolöv tü düp ot," äsagon renar. "If okömol, samo, tü düp folid poszedela, ya de düp kilid oprimob ad kontenikön. Plü düp oprogedon, plü osenob obi kontenik. Tü düp folid, ya, omuifikob ed oglifikob: otüvob suämi läba ! Ab if okömol tü düp lindifik, neai osevob tü düp kelik ad preparön ladi obik . . . Fomeds zesüdons."

"Kis binon - li fomed ?" äsagom plin smalik.

(Fin kapita at okanois reidön su pads mula balidkömö!)

LŪ PAKOV E KŪ PALOV

Ekö stupots lätikün fienas obsik :-

